

НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИЯВЛЕННЯ, ВІДБОРУ ТА ОПРАЦЮВАННЯ
КРАЄЗНАВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ БАЗИ ДАНИХ
«ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ»**

**ДОДАТОК 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ
(СТАНОМ НА 01.01.2021)**

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИЯВЛЕННЯ, ВІДБОРУ ТА ОПРАЦЮВАННЯ
КРАЄЗНАВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ БАЗИ ДАНИХ
«ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ»**

**ДОДАТОК 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ
(СТАНОМ НА 01.01.2021)**

КИЇВ 2021

Видання є додатком до «Методичних рекомендацій з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для БД «Історія міст і сіл України» (1-е видання — 2016 р.; [2-е видання, виправлене і доповнене — 2019 р.](#)) і містять ряд методичних рішень для вдосконалення процесу наповнення краєзнавчого ресурсу в частині, що стосується єдиних принципів і правил формування географічних рубрик та персоналій у відповідності до сучасного адміністративно-територіального устрою України (станом на 01.01.2021). Також видання містить корисні посилання на ресурси з інформацією про останні зміни в адміністративно-територіальному устрої України.

Підготували: Н. О. Волошінська

О. В. Михайлова

Відповідальна за випуск А. В. Скорохватава

ВСТУП

12 червня 2020 року Уряд України затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня, було прийнято 24 розпорядження щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад в областях. У результаті в країні створено 1469 територіальних громад.

17 липня 2020 року Верховна Рада України прийняла [Постанову](#) № 3650 [«Про утворення та ліквідацію районів»](#). Згідно з документом, тепер в Україні існує 136 районів. Старі 490 районів ліквідовано.

Фактично Україна отримала новий адміністративно-територіальний устрій.

Зважаючи на такі зміни, в робочому порядку вносяться деякі уточнення та корективи до алгоритму зазначення адміністративних координат населених пунктів у БД Історія міст і сіл України та створення географічних рубрик.

I. ГЕОГРАФІЧНІ РУБРИКИ

У полі 607 «Географічна рубрика» змінено ієрархію заповнення полів, у відповідності до нового адміністративно-територіального устрою:

**Назва населеного пункту, статус –
територіальна громада – район –
область**

Наприклад:

Слобода Котельва [Текст] // Ілюха О. Забуте духовенство, зниклі храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання / О. Ілюха. - Полтава: ТОВ АСМІ, 2020. - С. 10.

**Рубрики: Котельва, селище міського типу —
Котелевська селищна територіальна громада —
Полтавський район — Полтавська область**

Анотація: Надано історичну довідку про селище міського типу Котельва на Полтавщині. Йдеться про час заснування населеного пункту та сформована теорія походження назви Котельва.

#920: ASP

#900: ^Ta^B05

#102: UA

#101: ukr

#919: ^Aukr^N02^KPSBO

#999: 0000000

#463: ^СІлюха О. Забуте духовенство, зниклі храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання^J2020^GТОВ АСМІ^DПолтава^S10

#961: ^AІлюха^BO.^GOлександр

#963: ^FO. Ілюха

#906: Б10615/2

#908: І497

#607: ^AKотельва, селище міського типу^GКотелевська селищна територіальна громада^EПолтавський район^OPолтавська область

#907: ^СКТ^A20210306^B1

#331: Надано історичну довідку про селище міського типу Котельва на Полтавщині. Йдеться про час заснування населеного пункту та сформована теорія походження назви Котельва.

#907: ^СКТ^A20210405^B1

#200: ^ASлобода Котельва

#910: ^A0^B1156188^C20210306^DKY

#903: Б10615/2/І497-385670

#905: ^D3

Название элемента	№	Значение	Элемент: "607: Географическая рубрика"
675: Индексы УДК	1		Подполе
621: Индексы ББК	1		Значение
686: Индексы другой классификации	1		Код системы предметизации
908: Авторский знак		І497	Ввод через AUTHORITY-файл геогр.наименований (N записи)
903: Шифр документа в БД		Б10615/2/І497-385	Географическое наименование
906: Систематический шифр		Б10615/2	Котельва, селище міського типу
60: Раздел знаний			Тематический подзаголовок
964: Индексы ГРНТИ	1		Тематический подзаголовок
606: Предметная рубрика	1		Тематический подзаголовок
607: Географическая рубрика	1	^AKотельва, сел	Географический подзаголовок
690: Издательский индекс	1		Котелевська селищна територіальна громада
965: Дескрипторы	1		Полтавський район
Дубликатность	Коды	Основное БО	Расширенное
Специфические			Полтавська область
Худяки, село [Текст] // Містечка Волині та Київщини у добу Україн			Хронологический подзаголовок
Пам'ятка на века: свод военных захоронений на территории Донет			Формальный подзаголовок (аспект)
Олещук, Іванна Іванівна. Гуцульський лікник: дискурс через віки.			Роль (ДК?)
Зіненко, Роман Анатолійович. Іповайський щоденник [/ Р. А. Зіне			Ввод через AUTHORITY-файл предметных заголовков (N записи)
Васютинская-Маркадэ В. Каменный ангел / В. Васютинская-Марк			ББК1 из AUTHORITY-файла
Южне [] : сторінки живої історії, 2018. - 407 с.			ББК2 из AUTHORITY-файла
Автор Ініціали Назва : відомості до назви. Т. 2 / Ініціали Автор, Іні			ББК3 из AUTHORITY-файла
Розважків [село, Іванківський район Київська область] [Текст] // С			ББК4 из AUTHORITY-файла
Сторінки історії Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона [] :			
Слобода Котельва [Текст] // Ілюха О. Забуте духовенство, зникл			
Вознесіння Господнього [сміт Котельва Котелевська тг Полтавс			
Храм Живонаочної Трійці [сміт Котельва Котелевська тг Полта			
Храм Всіх Святих [сміт Котельва Котелевська тг Полтавська об			

Зверніть увагу!!!

Якщо певний населений пункт є центром територіальної громади та районного центру з ідентичними назвами

наприклад:

**Умань, місто -- Уманська міська територіальна громада
-- Уманський район -- Черкаська область**

допустимо зазначати у географічній рубриці тільки назву цього населеного пункту і область адміністративного підпорядкування:

Умань, місто -- Черкаська область

II. ПЕРСОНАЛІЇ

У полі 600 та полі 601 «Персоналії» у дужках, де зазначається місцезнаходження об'єкта, вказується тільки назва населеного пункту, територіальна громада та область, також допускаються скорочення:

Наприклад:

Храм Живоначальної Трійці [сmt Котельва Котелевська тг Полтавська обл.] // Ілюха О. Забуте духовенство, зниклі храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання / О. Ілюха. - Полтава: ТОВ АСМІ, 2020. - С. 33-56.

Рубрики: Котельва, селище міського типу — Котелевська селищна територіальна громада — Полтавський район — Полтавська область

Анотація: Свято-Троїцький храм — єдина вціліла пам'ятка ще початку ХХ ст. у селищі Котельва. Про його історію, священників і прихожан йдеться у статті.

Додатковий доступ:

Ілюха, Олександр

Свято-Троїцький храм [сmt Котельва Котелевська тг Полтавська обл.] \про нього

#101: ukr

#102: UA

#331: Свято-Троїцький храм - єдина вціліла пам'ятка ще початку ХХ ст. у селищі Котельва. Про його історію, священників і прихожан йдеться у статті.

#463: ^Сілюха О. Забуте духовенство, зниклі храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання^J2020^GТОВ АСМІ^DПолтава^S33-56

#607: ^АКотельва, селище міського типу^GКотелевська селищна територіальна громада^ЕПолтавський район^ОПолтавська область

#900: ^Та^B05

#906: Б10615/2

#908: І497

#919: ^Аukr^N02^KPSBO

#920: ASP

#961: ^АІлюха^BO.^GOлександр

#963: ^FO. Ілюха

#999: 0000000

#907: ^CDEL^A20210306^B1

#601: ^Впро нього^РСвято-Троїцький храм [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]

#907: ^СКТ^A20210306^B1

#907: ^СКТ^A20210405^B1

#200: ^АХрам Живоначальної Трійці [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]

#910: ^A0^B1156188^C20210306^DKY

#903: Б10615/2/І497-027017

#905: ^D3

✓	Название элемента	№	Знач	Элемент: "601:Персоналия - коллектив или/и заглавие (о нем) "	
	606: Предметная рубрика	1		Подполе	Значение
	607: Географическая рубрика	1	^AKo	Персоналия (о нем)	
	690: Издательский индекс	1		Текст	про нього
	965: Дискрипторы	1		Ввод Рубрики через Authority-файл Предметных заголовков	
	610: Ненормированные ключевые слова	1		Ввод Рубрики через словарь Предметных рубрик	
	600:Персоналия - имя лица и/или заглавие (о нем)	1	пр	Ввод через Authority-файл Коллективов (N записи)	
	601:Персоналия - коллектив или/и заглавие (о нем)	1	пр	Наименование	Свято-Троїцький храм [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]
	331: Аннотация	1	Свят	Роль (Нужна добавочная карточка,форм. сведения об отв. ?)	
	619: Служебное поле-разделенные подрубрики	1		Страна	
	932: Служебное поле: N поля 600 для копирования	1		Аббревиатура	
	996:MeSH - главная	1		Номер	
	995:MeSH - неглавная	1		Город	
Дублирование / Коды / Основное БО / Расширенное / Специальное				Подразделение	
✓				Роль (Заглавие подразделения Характерное ?)	
	Храм Живоначальной Троицы [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]			Аббревиатура	
	Храм Всіх Святих [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]			Номер мероприятия	
	Храм Преображення Господнього [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]			Дата проведения мероприятия	
	Святого Миколая Чудотворця [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]			Коллектив в "собранном виде"	
	Храм Покрова Пресвятої Богородиці [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]			Ввод	
	Храм Успіння Пресвятої Богородиці [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Всіх Жінок Мирносиць (цвинтарний) [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Храм Різдва Пресвятої Богородиці [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Храм Троїх Святителів [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Храм Казанської ікони Божої Матері [с. Деревки Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Храм Богоявлення Господнього [с. Деревки Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Храм Вознесіння Господнього [с. Деревки Котелевська тг Полтавська обл.]				
	Храм святого Андрія Первозванного [с. Млинки Котелевська тг Полтавська обл.]				

III. ЗАГОЛОВОК БО

У заголовку бібліографічного опису, за необхідності, у квадратних дужках вказується уточнювальна інформація про адміністративне підпорядкування населеного пункту, де також дозволяються скорочення:

Антонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська обл.] [Текст] // Пам'ятки історії та культури Солонянського району (за матеріалами «Зводу пам'яток історії та культури України») Дніпропетровська область. - Дніпро: Журфонд, 2019. - С. 100.

Рубрики: Антонівка, село — Солонянська селищна територіальна громада — Дніпровський район — Дніпропетровська область

Анотація: Про археологічні розкопки курганів біля села Антонівка Дніпропетровської області.

#101: ukr

#102: UA

#331: Про археологічні розкопки курганів біля села Антонівка Дніпропетровської області.

#463: ^СПам'ятки історії та культури Солонянського району (за матеріалами "Зводу пам'яток історії та культури України"). Дніпропетровська область^J2019^GЖурфонд^DДніпро^S100

#607: ^ААнтонівка, село^GСолонянська селищна територіальна громада^ЕДніпровський район^ОДніпропетровська область

#900: ^Та^В10

#906: Б10630/709

#908: П158

#919: ^Aukr^N02^KPSBO

#920: ASP

#999: 00000000

#907: ^CDEL^A20210322^В1

#907: ^СКТ^A20210322^В1

#907: ^СКТ^A20210405^В1

#200: ^ААнтонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська обл.]

#910: ^A0^В1156126^С20210322^DKY

#903: Б10630/709/П158-912184

#905: ^D3

✓	Название элемента	№	Знач	Элемент: "200: Основное заглавие, доп.данные"	
	700: 1-й автор - Заголовок описания			Подполе	Значение
	701: Другие индивидуальные авторы	1		Обозначение и номер тома	
	702: Редакторы, составители, композиторы ...	1		Заглавие	Антонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська обл.]
	711: Другие коллективы, не входящие в загл	1		Роль (Нехарактерное заглавие, доб.карточка?)	
	972: Другие врем.коллективы, не входящие в	1		Общее обозначение материала	
	200: Основное заглавие, доп.данные		Ант	Сведения, относящиеся к заглавию	
	923: Выпуск, часть (Номер-заглавие)	1		Первые сведения об ответственности	
	922: Статьи сборника без общего заглавия	1		Последующие сведения об ответственности	
	925: Несколько томов в одной книге	1			
	205: Сведения об издании	1			
	210: Выходные данные	1			
	215: Количественные характеристики	1			
Дублированность / Коды / Основное БО / Расширенное / Специ					
✓					
4	Кочергин, Ігор. Історичний нарис [Солонянщина Дніпро				
4	Солоне, смт [Солонянська тг Дніпропетровська обл.]				
4	Антонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська о				
4	Аполлонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська				
4	Барвінок, село [Святовасилівська тг Дніпропетровсь				
4	Багате, село [Новопокровська тг Дніпропетровська с				
4	Башмачка, село [Солонянська тг Дніпропетровська о				
4	Безбородькове, село [Солонянська тг Дніпропетровс				
4	Березнуватівка, село [Святовасилівська тг Дніпро				
4	Богданівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська с				
4	Бутовичівка, село [Новопокровська тг Дніпропетров	ЦИФРЫ или ИМЯ лица в начале заглавия разметить <NNN=текст> для Авт.знака и сортировки			
4	Василівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська о				
4	Вишневе, село [Солонянська тг Дніпропетровська об				
4	Військове, село [Солонянська тг Дніпропетровська обл				
				Ввод	

Однак, **варто уникати дублювання** назви населених пунктів при уточненні.

Наприклад:

Бурковська, Л. Ікона «Спас у славі» другої половини XV століття із села Тур'я Львівської області

не варто уточнювати:

Бурковська, Л. Ікона «Спас у славі» другої половини XV століття із села Тур'я Львівської області [село Тур'я, Буська міська територіальна громада, Золочівський район, Львівська область]

За необхідності все ж можна зазначити назву населеного пункту, у квадратних дужках, використовуючи скорочення:

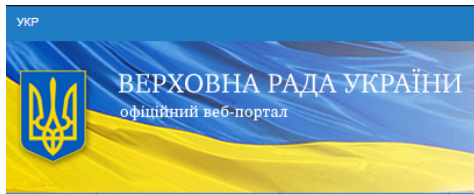
[нині – с. Тур'я, Буська тг, Львівська обл.]

Однак, географічна рубрика створюється у повному форматі:

Тур'я, село — Буська міська територіальна громада — Золочівський район — Львівська область

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Інформація про останні зміни в адміністративно-територіальному устрої України доступна на таких ресурсах:

сайт Верховної Ради України: розділ РЕСУРСИ – Україна. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ – ДОВІДНИКИ - [АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ](#)

сайт «Децентралізація» - (головний інформаційний портал реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади) у розділі [ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ](#) інформація про територіальні громади та їхній склад

База даних [«АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ»](#) на сайті Національної історичної бібліотеки України:

- відомості про утворення та склад нових районів (згідно з Постановою Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» № 807- IX від 17 липня 2020 року);
- відомості про новий адміністративний устрій областей України: райони, громади та їхній склад (відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад ...області») – по кожній області окремо в процесі обробки інформації.